

HRA 2.12.2013

MUISTIO

Kohdetiedot	Kouvola, Valkeala, Nurmi (286-449-4-571) ja Leiriranta (286-449-4-351)	
Osoite	Valkealan Leiritie	
Päivämäärä + aika	3.10.2012	
Läsnäolijat	Marita Kykyri Timo Lievonen Minna Minkkinen Heimo Pajunen	Kymenlaakson museo Kymenlaakson museo Kymenlaakson museo Museovirasto
Käsitellyt kohteet	Valkealan Leiritielle tehty maastotarkastus liittyi aluetta koskevaan uudelleen virinneeseen kaavahankkeeseen. Tarkastuksen yhteydessä oli tavoitteena selvittää kaava-alueella sijaitsevien kolmen maahan kaivetun kuopanteen alkuperä ja funktio. Museoviraston erikoissuunnittelija Heimo Pajunen oli syksyllä 2006 tulkinut mainitut kuopanteet mahdollisiksi hiilimiiluiksi, mutta paikallisen asukkaiden mukaan kyseessä oli 1950-luvulle asti käytössä olleet AIV-rehun säilytyskuopat (liitteet 1-4).	

Maastotarkastuksen yhteydessä oppaana toimi Heimo Pajunen. Peltoalueen viereisellä metsämaalla sijaitsevat kolme maastossa helposti havaittavaa kuopannetta, joiden lisäksi tarkastuksen yhteydessä löytyi neljäs, edellisiä huomattavasti pienialaisempi kuoppa. Neljästä kuopanteesta kaksi eteläisintä (n:ot 1-2) sijaitsevat tontilla 4:571 Nurmi ja kaksi pohjoisempaa (n:ot 3-4) tontilla 4:351 Leiriranta.

Tarkastetut kuopanteet olivat seuraavat (kuvaliite 5):

N:o 1:

N/lat: 6754968.523, E/lon: 487976.066 (ETRS-TM35FIN), z-pinta: 62 m.m.p.y.

Kohde oli halkaisijaltaan n. 7 m ja se oli pohja-alaltaan pyöreä. Sitä kiersi n. 2 m levyinen, korkeimmillaan 70 cm korkuinen maavalli, jossa oli kuopanteen NE-sivustalla 2-3 m:n levyinen aukko. Kuopan, jonka syvyys oli maksimissaan 1,3 m, täytteenä oli sammaloituneita kiviä ($\varnothing \leq 80$ cm), lahonnutta puuta ja mm. vanha öljytynnyri. Keskellä kuopannetta kasvoi kaksi koivua, jotka H. Pajusen arvion mukaan olivat jo 70 vuoden ikäisiä. Välittömästi kohteen S-puolella sijaitsevat umpeenkasvanut peltoalue ja sen N-puolitse kulki kapea polku suunnassa NE-SW.

Kuopanteen keskustan ja vallin maakerrokset tutkittiin kairaamalla, mutta kairausnäytteissä ei havaittu steriilin pohjahiesun yläpuolella kuin 5 cm:n paksuinen karike- ja pintaturvekerros, jonka alapuolella pohjahiesu oli hieman mullan sekainen.

N:o 2:

N/lat: 6754974.521, E/lon: 487972.068 (ETRS-TM35FIN), z-pinta: 62 m.m.p.y.

Kohde sijaitsi välittömästi edellä kuvatun kuopanteen SW-puolella. Halkaisijaltaan se oli n. 6 m ja pohja-alaltaan pyöreä. Sitä kiersi n. 1,5 m levyinen ja 40 cm korkuinen maavalli, joka madaltui ja hävisi kokonaan aluskasvillisuuteen kohteen N-sivustalla. Keskeltä kuopanne oli syvimmillään hieman alle metrin. Kuopanne oli täytetty isoilla (ø 50- 80 cm), jo sammaloituneilla kivillä, minkä lisäksi sen keskelle oli tuotu myös vanhoja kattotiiliä, rautalankaa, rautaputkia sekä puiden oksia. Keskellä kuopannetta ja sen vallin päällä kasvoi nuoria haapoja ja pihlajia. Välittömästi kohteen S-puolella sijaitsi umpeenkasvanut pelto-alue, ja sen N-puolitse kulki kapea polku suunnassa NE-SW.

Kuopanteiden N:o 1 ja N:o 2 väliin kaivettiin 25 cm:n syvyinen lapionpisto, jossa kerrokset olivat seuraavat. Ylinnä karike- ja pintaturvekerros 5 cm → mullansekainen harmaa hiesu 10 cm → steriili hiesu.

N:o 3:

N/lat: 6754980.518, E/lon: 487948.077 (ETRS-TM35FIN), z-pinta: 62 m.m.p.y.

Kohde oli halkaisijaltaan 6-6,5 m, pohja-alaltaan pyöreä ja se oli kaivettu 70-100 cm:n syvyiseksi. Sitä kiersi edellä kuvattujen kohteiden maavalleihin verrattuna matala vallimuodostelma, joka oli selvimmin havaittavissa kohteen SW-sivustalla. Vallin leveys oli 1,3-1,5 m ja korkeus maksimissaan 30 cm. Kahdesta muusta kuopanteesta poiketen ei n:o:a 3 ollut täytetty kivillä tai muulla täytemateriaalilla. Kuopanteen keskustan ja vallin maakerrokset tutkittiin kairaamalla, mutta kairausnäytteissä ei havaittu steriilin pohjahiesun yläpuolella kuin ohut karike- ja pintaturvekerros, jonka alapuolella pohjahiesu oli hieman mullansekainen ja alempana puhdas. Noin 5 m:n etäisyydellä kohteesta kulki NW-SE -suuntainen hiekkatie.

N:o 4:

N/lat: 6754979.519, E/lon: 487949.077 (ETRS-TM35FIN), z-pinta: 62 m.m.p.y.

Kohde oli matalien vallien ympäröimä, halkaisijaltaan vain 1,5 m:n kokoinen pyöreä kuoppa. Se sijaitsi neljän metrin päässä itään kohteesta n:o 3, ja ne molemmat oli kaivettu samaan pohjoiseen viettävään rinteeseen tervaleppää kasvavan hakamaan edustalle.

Huomioitavaa

Kouvolan Leiritien alueelle tehdyn maastotarkastuksen ja siihen liittyneen kohdedokumentoinnin yhteydessä todettiin, etteivät mahdollisiksi hiilimiiluiksi aiemmin tulkitut kuopanteet olleet miiluja tai muitakaan kiinteiksi muinaisjäännöksiksi luokiteltavia kohteita. Oletamus, että tarkastetut kuopanteet ovat tuorehunan säilyttämistarkoituksessa aikoihin kaivettuja varastokuoppia on todennäköinen.

Tarkastuksen tuloksista ja kohteiden luonteesta ilmoitettiin välittömästi maastokäynnin jälkeen Kouvolan kaupungin kaavoitusinsinööri Heikki Kaupille, jottei aluetta koskevalle uudelleen virinneeille kaavahankkeelle aiheutuisi viivytyksiä.

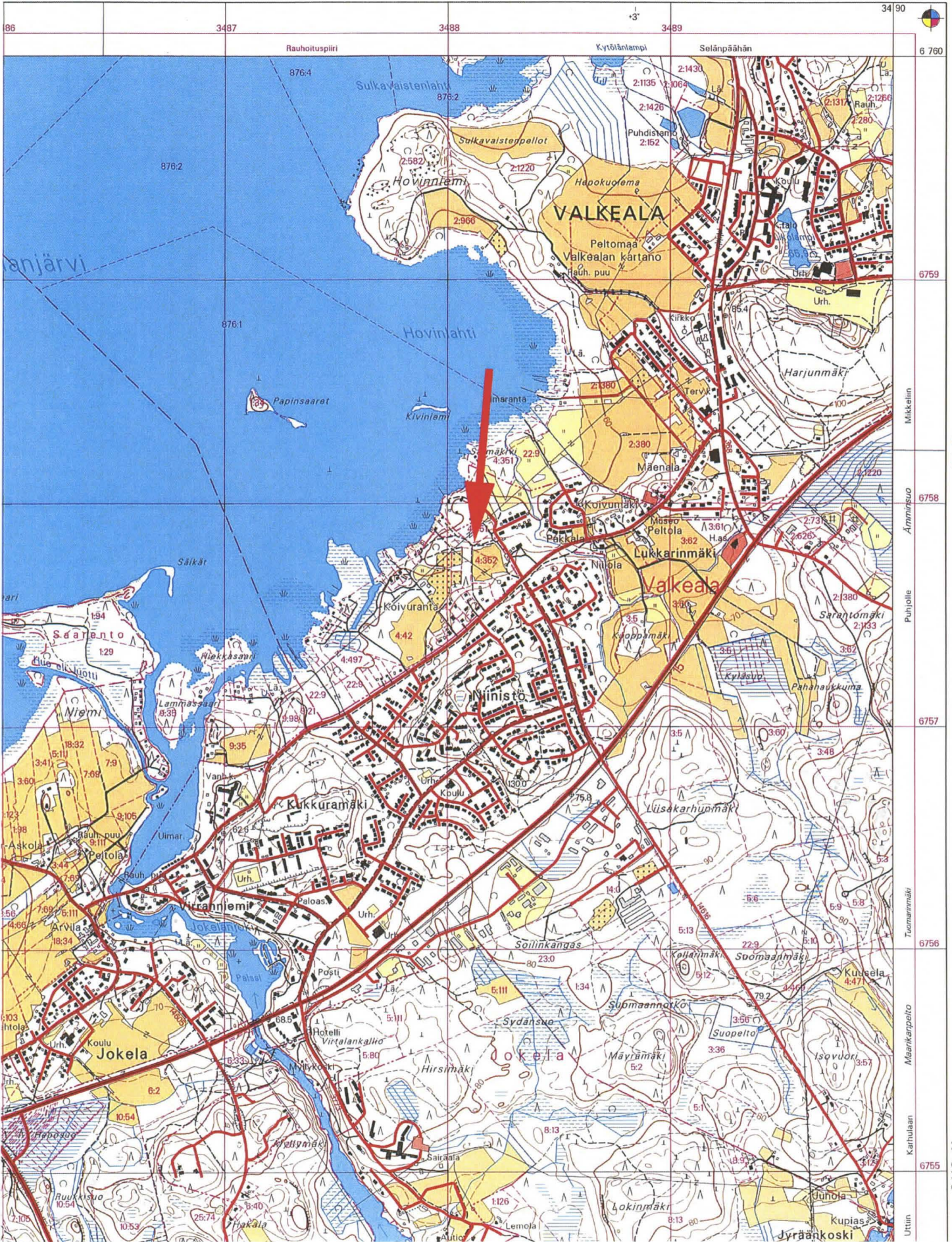
Laatija

Marita Kykyri

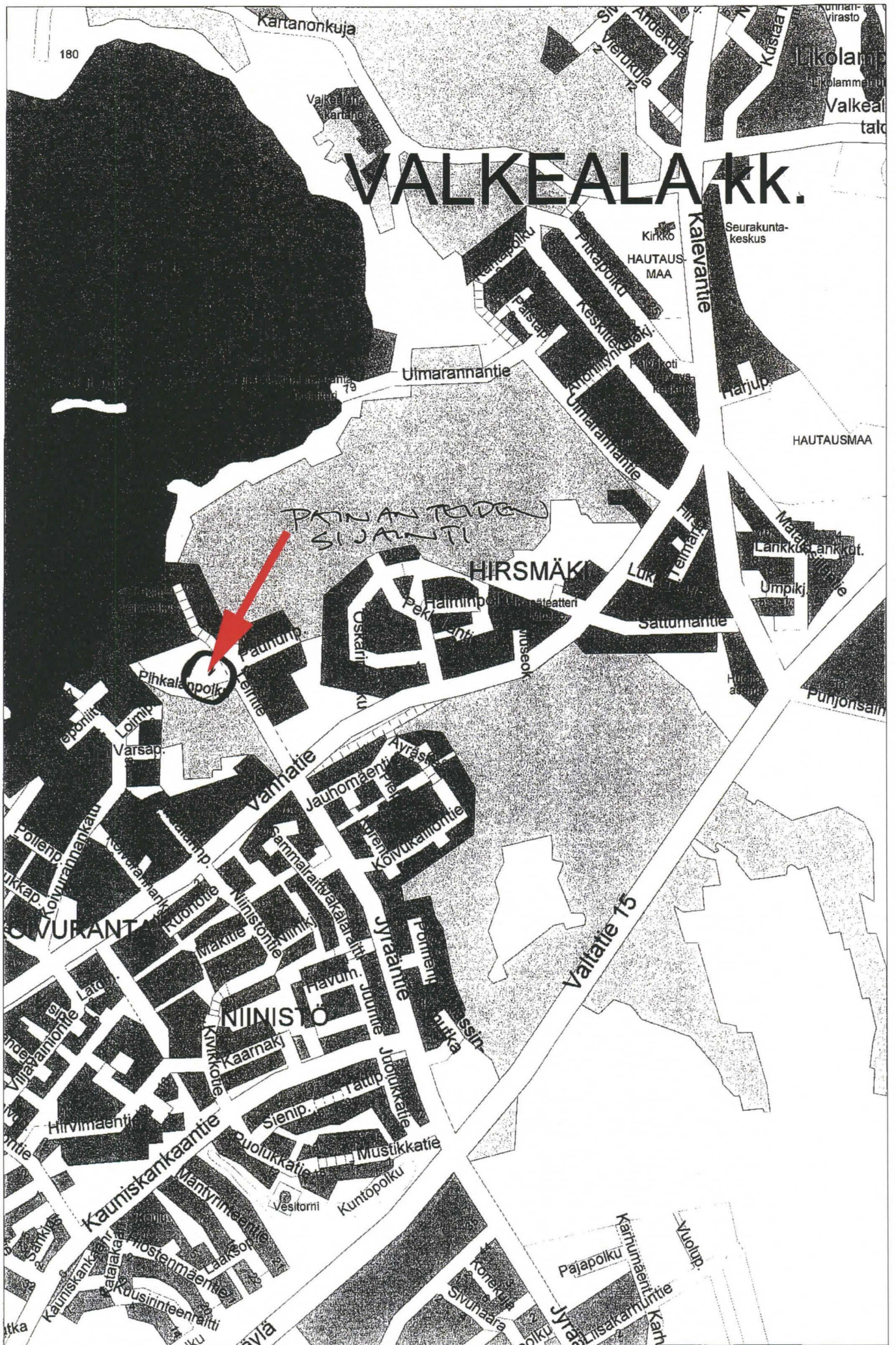
Liitteet: 5 kpl.

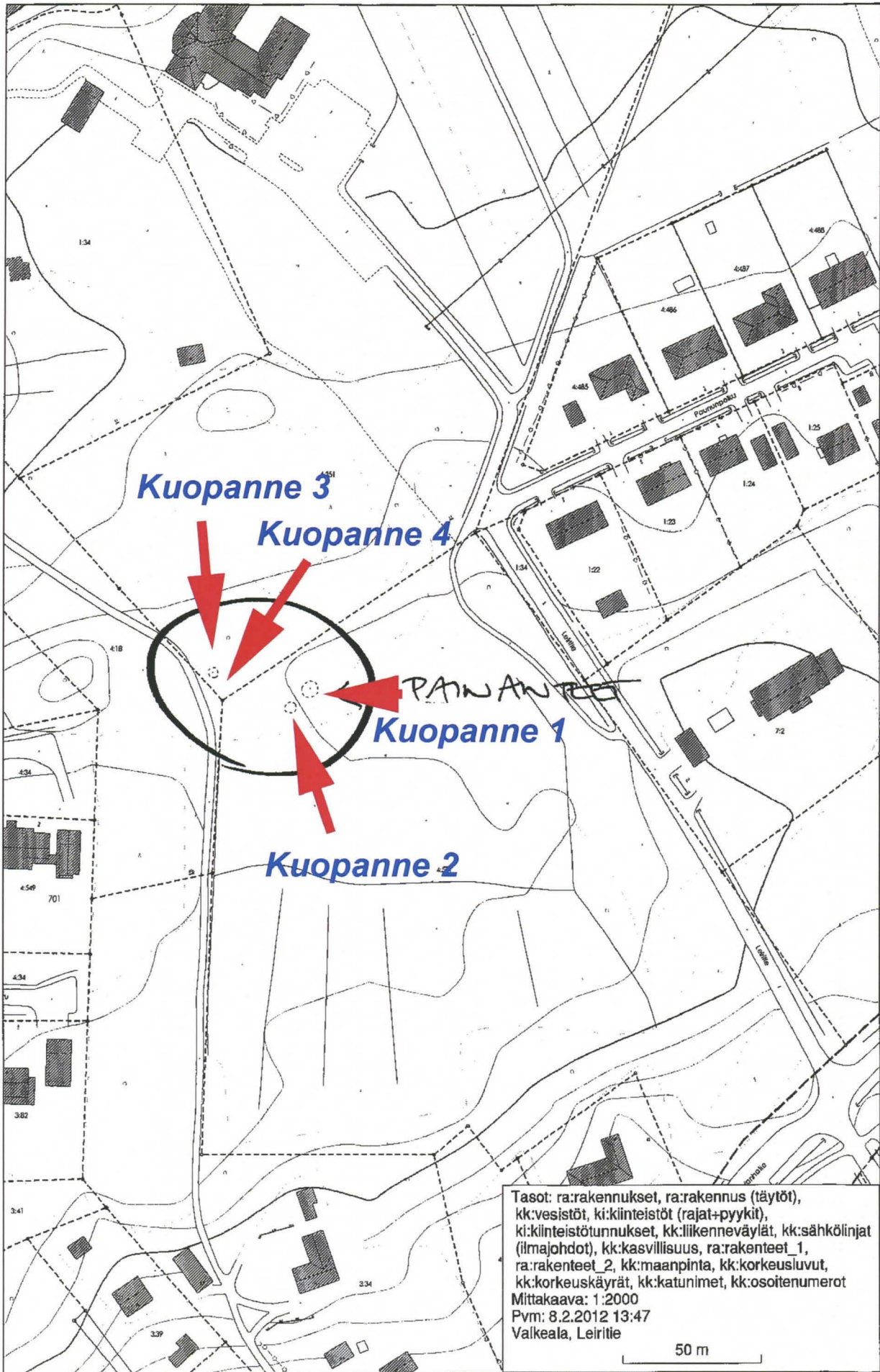
-13m 00s
26° 45'

60° 56'

3113 11

KOUVOLAN HALLINTO-OIKEUS

1. jaosto
PL 401, Kauppalankatu 43 C
45101 KOUVOLA
Puh. 01036 42300, fax 01036 42350
S-posti kouvola.hao@om.fi

PÄÄTÖS

Nro 07/0429/1

Annettu julkipanon jälkeen
10.9.2007
01217/06/4103
01224/06/4103

ASIA

Valitus asemakaavan hyväksymisestä

MUUTOKSENHAKIJAT

1. Meriluoto, Harry
Vanhatie 46a
45370 VALKEALA

2. Haaja, Jukka-Pekka sekä
yhdeksän asiakumppania

Prosessiosoite:
Jukka-Pekka Haaja
Leiritie 2
45360 VALKEALA

PÄÄTÖS, JOHON ON HAETTU MUUTOSTA

Valkealan kunnanvaltuusto 18.9.2006 § 58

Kunnanvaltuusto hyväksyi Nurmirannan asemakaavan laajennuksen ja muutoksen.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

1. Harry Meriluodon valitus

Muutoksenhakija ei hyväksy karttaan merkittyä aluetta virkistysalueeksi.

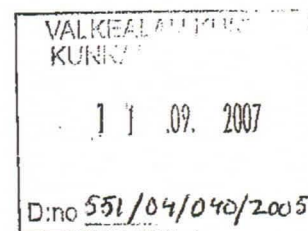
2. Jukka-Pekka Haajan ja hänen asiakumppaneidensa valitus

Muutoksenhakijat vaativat asemakaavan muutettavaksi seuraavasti:

1. Nurmirannan alue tulee kaavoittaa kokonaan omakotialueeksi.
2. Kaavassa otetaan huomioon liikennejärjestelyt mukaan lukien Leiritien ja Vanhatien risteys.
3. Muinaismuistolain velvoitteita noudatetaan hiilimiilujen suhteen.

Taustaa:

Mikäli kaavoitettu maa-alue olisi päätynyt kunnan omistukseen, se olisi kaavoitettu kokonaisuudessaan omakotialueeksi ympäröivän alueen mukaisesti. Esteeksi muodostui alueen korkea hinta. Rivitalohankeen taustalla ovat rakennusliikkeen taloudelliset intressit. Rivitalojen myötä omakotialueen väljyys ja rauhallisuus menetetään.

Liikennejärjestelyt:

Liikennöinti alueella ja seurakunnan alueelle tapahtuu Leiritien ja Panunpolun kautta. Kaavan mukaan tieyhteys tuleville tonteille olisi myös Leiritieltä. Se on kapeahko katu, jossa ei ole kävely- tai pyörätietä.

Liikennöinti leirikeskukseen on nykyiselläänkin ajoittain vilkasta. Leiritieltä lähdettäessä on kuljettava Vanhatien risteuksen läpi. Risteysalueella ei ole suojatietä ja risteys on vaarallinen etenkin lapsille. Toteutuessaan kaava toisi huomattavasti lisäliikennettä jo ennestään vaaralliseen Jyrääntien ja Kouvola - Mikkelintien risteykseen.

Suojeltavat kohteet:

Kaavoitettavalta alueelta on löydetty muinaismuistolain nojalla suojeltavia hiilimiiluja, joiden olemassaolon museoviraston edustaja on todennut ja joista kerrottiin kunnan päättäjille 8.9.2006 päivätyssä muistutuksessa. Asiaa ei otettu millään tavalla huomioon.

VASTINEET, SELITYKSET JA LAUSUNNOT

Harry Meriluoto on peruuttanut valituksensa.

Valkealan kunnanhallitus on antanut Jukka-Pekka Haajan ja hänen asiakumppaneidensa valituksesta lausunnon.

Museovirasto on antanut lausunnon.

Jukka-Pekka Haaja ja hänen 3 asiakumppaniaan ovat antaneet vastaselityksen.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Enemmän lausunnon antaminen **Harry Meriluodon** valituksesta raukeaa, koska Meriluoto on hallinto-oikeudelle 20.11.2006 toimitetulla kirjeellä peruuttanut valituksensa.

Jukka-Pekka Haajan ja hänen asiakumppaneidensa valituksen johdosta hallinto-oikeus kumoaa ja poistaa kunnanvaltuuston asemakaavan hyväksymistä koskevan päätöksen.

Perustelut

Asemakaavan ja asemakaava-alueen kuvaus

Kaavoitettu alue on pelto- ja metsämaata, joka kunnanvaltuuston 26.4.1984 hyväksymässä osayleiskaavassa on osoitettu pientalorakentamiseen. Alueella sijaitsee yksi olemassa oleva omakotitalo.

Kaavan tavoitteena on yhdyskuntarakenteen tiivistäminen. Kaavalla muodostetaan 12 erillispientalojen tonttia (AO-1), yksi rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten kortteli (AR) sekä virkistysaluetta (VL) ja katualueita.

Asemakaavaa koskevat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Saman pykälän 3 momentin mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Saman pykälän 4 momentin mukaan jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

Yleiskaavaa laadittaessa on maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin mukaan otettava huomioon:

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuus liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n 3 momentin mukaan kaavaa laadittaessa, hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatettava, mitä muinaismuistolain (295/1963) 13 §:ssä säädetään.

Muinaismuistolain 13 §:n mukaan kaavoitusta suunniteltaessa on hyvissä ajoin otettava selko siitä, saattaako kaavoituksen toimeenpaneminen tulla koskemaan kiinteää muinaisjäännöstä. Jos niin on laita, on siitä viipymättä ilmoitettava Museovirastolle asiasta neuvottelemista varten.

Asemakaavapäätöksen lainmukaisuuden arviointi

Muutoksenhakijat ovat valituksessaan esittäneet, että alueella on muinaismuistolain suojelemissa hiilimiiluja. Niistä on kerrottu päättäjille jo 8.9.2006 päivätyssä muistutuksessa. Valkealan kunnanhallitus ilmoittaa lausunnoissaan, että väite hiilimiilujen olemassaolosta on vähintäänkin kyseenalainen. Lausunnon mukaan kuopat on kaivettu alueen maanomistajien toimesta. Yksi kuoppa on toiminut rehusiilon pohjana ja kaksi muuta ovat olleet kuoppia, joihin on ajettu maataloudessa syntyviä jätteitä.

Museoviraston lausunnon mukaan Museoviraston arkeologian osaston muinaisjäännösten hoitoyksikön apulaistutkija Heimo Pajunen on tarkastanut kohteen alkusyksyllä 2006 ja todennut alueella olevan kolme painannetta, joiden halkaisija on noin neljä metriä. Kuoppien muoto ja koko viittaavat hiilimiiluihin. Koska paikalla ei ole tehty tarkempia arkeologisia tutkimuksia, kuoppien ikä ja tarkoitus on Museoviraston mukaan kuitenkin epävarma.

Hiilimiilut, tervahaudat ja muut metsien käyttöön liittyvät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä, joiden kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu niihin kajoaminen on kielletty. Alueella olevien painanteiden alkuperää ei ole kaavaa laadittaessa selvitetty. Kaavaselostukseen ei sisälly mitään mainintaa alueen suojeltavien tai arkeologisten kohteiden selvittämisestä. Asemakaava ei tältä osin perustu maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisesti riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kunnanvaltuuston asemakaavan hyväksymistä koskeva päätös kumotaan.

Kaavapäätöksen tultua kumotuksi edellä kerrotulla perusteella, enemmän lausunnon antaminen muista valitusperusteista raukeaa.

Tiedoksianto

Hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n mukaan valituskirjan ensimmäisen allekirjoittajan **Jukka-Pekka Haajan** on tästä päätöksestä tiedon saatuaan ilmoitettava siitä muille allekirjoittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan tästä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.

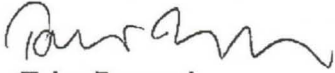
Sovelletut oikeusohjeet Perusteluissa mainittujen lisäksi Muinaismuistolaki 1 § ja 2 §.

MUUTOKSENHAKU Siltä osin, kuin valitus on peruutettu, tähän päätökseen ei hallintolainkäytönlain 5 §:n 1 momentin mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Muilta osin tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Maankäyttö- ja rakennuslain 191 §:n 3 momentin mukaan muulla kuin kunnalla ei ole oikeutta hakea muutosta päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen.

Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (VO4).

Esittelijä Taina Pyysaari

Päätöksen tekemiseen ovat ottaneet osaa hallinto-oikeuden jäsenet Kari Kolehmainen, Juha Alhonnoro ja Leila Hietanen.

JAKELU

Päätös

1. Harry Meriluoto,
maksutta

2. Jukka-Pekka Haaja,
maksutta

Jäljennös

Valkealan kunnanhallitus
Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
Muscovirasto

Tiedoksi tilastollista seurantaa varten (EV 248/1998 vp - HE 101/1998 vp):

Oikeusministeriö / Eija Siitari-Vanne
Ympäristöministeriö / Helena Korhonen

TP/ML

Kuva 1: Näkymä kuopanteelta n:o 1 lounaaseen. Keskellä kuvaa kulkee polku, jonka oikella puolella kuopanteet n:o 3-4 sijaitsevat. Kuopanne n:o 2 sijaitsee taustalla näkyvän peltoalueen ja kuopanteen n:o 1 välissä. NE. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 2: M. Kykyri (vas.) ja H. Pajunen kuopanteen n:o 1 keskellä. N. Kuva: KyM/M. Minkkinen.

Kuva 3: M. Minkkinen dokumentoimassa kuopannetta n:o 3. N. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuvat 4-5. T. Lievonen kairaamassa kuopanteen n:o 4 kohtaa (vas.). Oikealla kuopanteiden n:o 3-4 pohjoispuoleista hakamaastoa. SW. Kuvat: KyM/M. Kykyri.